

۱۶ زندگی ایران

تکمیلی

در مجاورت خورشید

به برکت وجود بارگاه ملکوتی امام رضا(ع)، بزرگان و مشاهیر بسیاری در مشهد زندگی می‌کردند یا پس از درگذشتشان در این ارض اقدس دفن شده‌اند یا بدن آنان برحسب وصیتشان از شهرهای دور و نزدیک به اینجا انتقال یافته که اگر به‌تنهایی در جای دیگری بودند برای خودشان مقبره و منزلت ویژه‌ای می‌یافتند. یادتان نرود سری هم به برخی از این بزرگان مدفون در حرم بنزید؛ بزرگانی مانند:

❖ کمتر زائری است که شیخ نخودکی را

نشناسد و نداند هر روز در مزار او روبه‌روی

پنجره فولاد چه غلغله‌ای به پا می‌شود.

حاج‌شیخ حسنعلی اصفهانی نخودکی پس از

وفاتش در صحن عتیق یا همان انقلاب در

جنب ایوان شاه عباس دفن شد و اگر از بالای

خیابان به زیارت حضرت مشرف می‌شوید،

می‌توانید سری هم به مقبره این عالم شریف

بنزید. مقبره شیخ حر عاملی هم در طبقه زیرین

مدرسه میرزا جعفر قرار دارد و ورودی آن

روبه‌روی پنجره فولاد در صحن انقلاب است.

❖ شیخ بهایی، شخصیتی علمی و ادبی و اهل

اخلاق و پارسیابی است. وی سال هزار

خورشیدی در اصفهان فوت کرد و بنابر

وصیتش، پیکر او را به مشهد منتقل کرده و

بین مسجد گوهرشاد، صحن آزادی و رواق

امام‌خمینی(ره) دفن کردند.

❖ شیخ طبرسی، ملقب به «امین الاسلام»

دانشمند، فقیه و مفسر عالم تشیع از دیگر

عالمان شهر مدفون در نزدیکی حرم رضوی

است. در صورتی‌که از سوی خیابان طبرسی

مشرف می‌شوید، می‌توانید قبل از ورود به حرم

مطهر، مقبره این عالم بزرگ را نیز زیارت کنید.

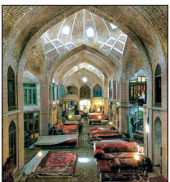
❖ شیخ محمد عارف عباسی، مشهور به «پیر

پلان دو دوز» از عرفای قرن دهم هجری و معاصر

شیخ بهایی بوده است. وی در انتهای خیابان

نواب صفوی، نزدیک به مسیر ورودی حرم

مطهر از سمت پایین خیابان دفن شده است.

تصاویری از روستای ده‌سرخ، چشمه حضرت و مصلاای امام رضا

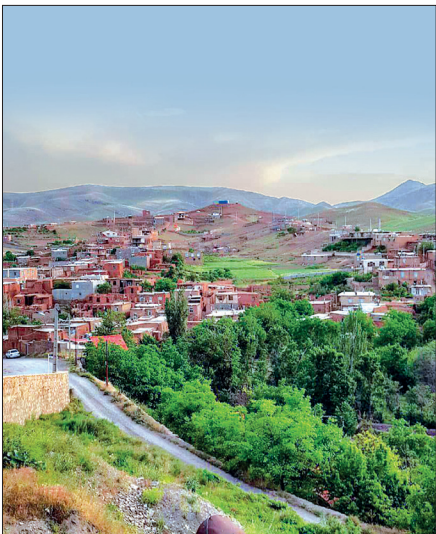
مرمت سرای ایکی قاپیلی بازار جهانی تبریز آغاز شد

کمتر از يك ماه پیش بود که سوختن و دود شدن غرفه برخی کسبه و تجار تبریزی

در بازار جهانی این شهر، آه از نهادمان بلند و نگرانمان کرد که سرنوشت راسته

تاریخی نابود شده و کسب و کار بازاریان شریفش چه خواهد شد. خوشبختانه

طی روزهای گذشته مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

نگاهی به جاذبه‌های روستای «ده‌سرخ»، آخرین قدمگاه امام رضا(ع) در مسیر سفر به توس

خاک سرخ

❖ یکی از مجموعه دیدنی‌های کمتر شناخته شده

خراسان رضوی، روستاهای تاریخی آن است؛ روستاهایی که

برخی از آنان چون کنگ، جاذبه‌های بکر گردشگری تاریخی را

در خود نهفته دارند و برخی چون مایون، گردشگری طبیعی

را در این بین هستند روستاهایی که هم از منظر تاریخی و

طبیعی و هم مذهبی، جاذبه‌های منحصر به فردی دارند که بی‌شک ده‌سرخ یکی از

برجسته‌ترین آنهاست.

حضور ثامن الحجج(ع) در این روستا

رایین‌گونه ثبت کرده: «کاروانیان وارد

روستای قریه الحمراء شدند. به آن

جناب عرض شد ظهر شده آیا نماز

می‌خوانید؟ حضرت از مرکب فرود آمد

و فرمود: «آبی برایم بیاورید.» گفتند: «یا

ابن رسول!... آبی با ما نیست.» حضرت

با دست خویش زمین را بسود، آبی

پدید آمد که خود و اصحابش که با او

گذشته است. شیخ صدوق ماجرای

ده سرخ. آخرین قدمگاه رسمی

امام رضا(ع) در مسیر سفر به توس

عنوان شده است. براساس آنچه

شیخ صدوق در صفحه ۱۳۶ جلد دوم

کتاب «عیون اخبار الرضا» نقل کرده،

حضرت رضا(ع) هنگام حرکت در

مسیر نیشابور به توس از این روستا

گذشته است. شیخ صدوق ماجرای

بودند، بدان وضو ساختند و در

تخت‌گاهی کنار آن نماز گذارند.»

ترجمه فارسی «قریه الحمراء» ده سرخ

است و چشمه مورد وصف نیز مورد

تایید بسیاری از سفرنامه‌نویسان قرار

گرفته که شاید شناخته‌شده‌ترین

آنان ناصرالدین شاه قاجار باشد که در

سفرنامه‌اش این چشمه را «چشمه

رضا» معرفی کرده و آورده است:

«هشت زوج ملک را مشروب می‌نماید.

آب چشمه‌اش زمستان و تابستان گرم

است. مردم هر سال در آنجا قربانی‌ها

می‌کنند و هر کس مرضی داشته باشد

از برکت امام رضا(ع) شفا می‌یابد.

رعیتش ۲۰ خانوار و املاکش هشت

زوجست».

❖ **چطور برویم ده‌سرخ؟**

و اما ده سرخ امروزین روستایی

کوهستانی نزدیک مشهد و در

کیلومتر ۴۵ جاده مشهد- نیشابور

است. برای رفتن به این روستا که از

نظر جغرافیای سیاسی زیرمجموعه

شهر ملک‌آباد شهرستان مشهد

است باید ۱۷ کیلومتری از میدان

اصلی این شهر به سمت شمال غرب

آذربایجان شرقی از آغاز مرمت سرای ایکی قاپیلی بازار تاریخی تبریز خبر داده و این

یعنی مسؤولان در این مورد هم مثل مردم نگرانند و هم دست به کار شده‌اند.

سرای ایکی قاپیلی بازار جهانی و تاریخی تبریز ۱۹ اردیبهشت ۹۸ دچار حریق

شد و مرتضی آبدار گفت مراحل رسیدگی به این بخش از بازار بلافاصله پس از

آتش سوزی و با انجام عملیات آواربرداری توسط شهرداری آغاز شد و چند روز

پیش به پایان رسید. به گفته وی طبق وعده داده شده مرمت این سرا با مشارکت

کسبه از ۱۴ خرداد آغاز شده و گروه مرمتی به طور مستمر به مرمت این بخش از

بازار تاریخی تبریز خواهند پرداخت. / میراث‌آریا

ویژه‌ای دارند و آنجا نماز خوانده و

طلب حاجت می‌کنند. در باور اهالی

ده‌سرخ زمین حدود ۶۰۰ متر مربعی

تخت امام، همان مکانی است که

حضرت رضا(ع) با یاران خود در آن نماز

به پای داشتند. آنان معتقدند برآثر

کرامت ثامن‌الحجج(ع) این قطعه

ایجاد نمایی یکتوخت و زیبا، سرخی

ده‌سرخ را به رخ می‌کشد. انتهای

سرازیری وسط روستا رودخانه‌ای با

دیوار ساحلی که پلی بتن روی آن بسته

شده روستا را زیباتر می‌کند و بالای پل

دو تابلو قرار دارد. روی یک تابلو نوشته

شده، چشمه و مصلاای امام رضا(ع) و

دیگر تابلو مسیر بقعه مبارکه امامزاده

سید عبدالعزیز (ع) دیگر مکان

مذهبی روستا را نشان می‌دهد.

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و

مکان زیارتی این روستا محسوب

می‌شود. برای زیارت این بنای تاریخی

مذهبی باید از خیابان مقابل

تخت‌امام حدود ۵۰۰ متر یک شیب به

امامزاده عبدالعزیز(ع) که به روایتی دیگر

برادرزاده امام رضا(ع) و به روایتی دیگر

از نوادگان حضرت سجاد(ع) است و